

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВОЛИНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ

«Затверджено»

Голова приймальної комісії, ректор
Волинського національного
університету імені Лесі Українки

_____ **Анатолій ЦЬОСЬ**
«28» червня 2024 р.
Протокол № _____

ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ІСПИТУ
ІЗ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 072 ФІНАНСИ, БАНКІВСЬКА СПРАВА,
СТРАХУВАННЯ ТА ФОНДОВИЙ РИНОК
ДЛЯ ВСТУПУ НА НАВЧАННЯ ДЛЯ ЗДОБУТТЯ СТУПЕНЯ
ДОКТОРА ФІЛОСОФІЇ

(освітньо-наукова програма – ФІНАНСИ І КРЕДИТ)

ЛУЦЬК – 2024

ПОЯСНОВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програму вступного іспиту до аспірантури Волинського національного університету імені Лесі Українки розроблено відповідно до Законів України «Про освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>), «Про вищу освіту» (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>), постанови КМУ від 23.03.2016 р. № 261 «Про затвердження Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах)» зі змінами та доповненнями (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>), Національної рамки кваліфікацій України (<https://mon.gov.ua/ua/tag/natsionalna-ramka-kvalifikatsiy>), Положення про організацію освітньо-наукового процесу здобувачів вищої освіти на третьому (освітньо-науковому/освітньо-творчому) та науковому рівнях у Волинському національному університеті імені Лесі Українки (<http://surl.li/skopc>), Правил прийому до аспірантури та докторантури Волинського національного університету імені Лесі Українки (https://vstup.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/04/10_12.04.pdf).

Програма вступного іспиту орієнтована на вступників на здобуття освітнього ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок». Іспит проводиться за фахом. Згідно з вимогами абітурієнт повинен продемонструвати комплекс загальнотеоретичних та практичних знань зі спеціальності, яка в свою чергу орієнтована на вивчення методологічних і науково-прикладних аспектів, виявлення закономірностей, тенденцій розвитку структурних змін в системі публічних і корпоративних фінансах, банківській сфері, фінансового ринку та ринку цінних паперів, ринку страхових послуг, що дають можливість пояснити та обґрунтувати роль фінансів у формуванні фінансової політики регулювання соціально-економічним розвитком держави та регіонів. Ці завдання відповідають кваліфікаційним вимогам передбаченим освітнім рівнем «магістра» чи «спеціаліста» зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок або суміжних спеціальностей.

Метою вступного іспиту зі спеціальності є відбір до навчання на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти осіб, які продемонстрували найвищий рівень засвоєння фундаментальних та прикладних знань та вмінь, отриманих в результаті вивчення циклу дисциплін, передбачених освітніми рівнями «магістр» і «спеціаліст» різних спеціальностей.

Програма вступного іспиту містить такі змістовні блоки: «Фінансовий менеджмент», «Національний банк та грошово-кредитна політика», «Міжнародні фінанси та оподаткування», «Страховий менеджмент», «Цифрові фінанси», «Податковий менеджмент», «Бюджетний процес та казначейська справа», «Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємства», «Ринок фінансових послуг».

Вступний іспит для конкурсного відбору осіб до аспірантури за спеціальністю 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок проводиться у формі комп'ютерного тестування. Виклад положень тем деталізовано, що полегшує абітурієнту пошук літературних джерел і орієнтирів для підготовки до іспиту під час вступних випробувань.

НАЗВА ТА ТЕМАТИЧНИЙ ЗМІСТ ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ

Фінансовий менеджмент

Тема 1. Теоретичні та організаційні основи фінансового менеджменту на підприємстві.

Фінансовий менеджмент: сутність та принципи організації на підприємстві. Основна мета, задачі та функції фінансового менеджменту. Організаційна структура побудови системи фінансового менеджменту на підприємстві. Стратегія і тактика фінансового менеджменту. Інформаційне забезпечення фінансового менеджменту.

Тема 2. Методичний інструментарій фінансового менеджменту.

Вартість грошей у часі: суть та необхідність визначення. Майбутня і теперішня вартість грошей та їх визначення. Схема нарахування простих відсотків. Облік векселів банками. Ануїтет та його основні типи. Майбутня і теперішня вартість ануїтету.

Тема 3. Управління грошовими потоками підприємства.

Сутність грошових потоків та їх класифікація. Етапи управління грошовими потоками підприємства. Політика управління грошовими потоками підприємства. Оптимізація грошових потоків підприємства. Методи розрахунку чистого грошового потоку. Чистий рух коштів підприємства. Показники аналізу грошових потоків підприємства. Моделі управління грошовими потоками суб'єктів господарювання.

Тема 4. Управління фінансовими результатами діяльності підприємства.

Зміст і завдання управління формуванням прибутку. Види операційного прибутку. Механізм управління операційним прибутком. Операційний аналіз в управлінні прибутком. Коефіцієнт операційного левериджу. Управління розподілом прибутку. Методи розподілу й використання чистого прибутку.

Тема 5. Управління вартістю і структурою капіталу підприємства.

Вартість капіталу підприємства та сфери її застосування у фінансовому менеджменті. Вартість окремих джерел капіталу підприємства. Середньозважена вартість капіталу. Зважена гранична вартість капіталу. Структура капіталу підприємства та її оптимізація. Операційний та фінансовий леверидж та їх роль у формуванні структури капіталу підприємства.

Тема 6. Управління фінансовими активами та методи їх оцінки.

Управління активами підприємства. Розрахунок потреби в активах підприємства. Модель Дюпона. Базова модель оцінки фінансових активів. Оцінка боргових та дольових цінних паперів. Кількісні характеристики акцій. Дохідність фінансових активів: види та оцінка.

Тема 7. Управління оборотними та необоротними активами підприємства.

Сутність та класифікація оборотних активів як об'єкта управління фінансами підприємства. Політика підприємства в області управління оборотними активами. Управління основними елементами оборотних активів підприємства. Оцінка ефективності управління оборотними активами підприємства. Зміст та етапи політики управління необоротними активами.

Тема 8. Управління інвестиційною діяльністю підприємства.

Сутність інвестування. Класифікація інвестицій на підприємстві. Особливості формування інвестиційного прибутку підприємства. Фактори впливу на формування інвестиційного прибутку. Реальні інвестиційні проекти: принципи та методи оцінки їх ефективності. Чиста приведена вартість. Індекс рентабельності інвестицій. Період окупності інвестицій. Внутрішня норма доходності.

Тема 9. Управління фінансовими ризиками підприємства.

Ризик менеджмент як складова частина фінансового менеджменту. Види фінансових ризиків. Політика управління фінансовими ризиками на підприємстві. Коефіцієнт концентрації капіталу. Внутрішні механізми нейтралізації фінансових ризиків. Зовнішнє страхування ризиків підприємства та напрями забезпечення його ефективності. Передумови зовнішнього страхування ризиків. Розмір страхового тарифу.

Тема 10. Оцінка фінансового стану підприємства та фінансове планування.

Інформаційна основа аналізу фінансового стану підприємства. Аналіз фінансових звітів підприємства: сутність та мета. Методи аналізу фінансових звітів підприємства. Показники оцінки фінансового стану підприємства: показники ліквідності, показники платоспроможності, показники ділової активності, показники рентабельності, показники фінансової стійкості, показники руху грошових потоків. Системи та методи фінансового планування на підприємстві. Організація фінансового контролю на підприємстві.

Тема 11. Антикризове фінансове управління на підприємстві.

Фінансова криза та чинники її виникнення на підприємстві. Сутність, види і процедури банкрутства підприємства. Фінансові аспекти ліквідації підприємства. Політика антикризового фінансового управління на підприємстві: сутність та етапи. Внутрішні механізми фінансової стабілізації на підприємстві. Методичні підходи до виявлення ситуації банкрутства. Зміст та етапи управління санацією та оцінка ефективності її здійснення.

Національний банк та грошово-кредитна політика

Тема 1. Національний банк України.

Національний банк України: правові основи функціонування та місце в банківській системі України. Принципи побудови банківської дворівневої системи. Організаційна структура НБУ. Функції Національного банку України. Принципи функціонування Національного банку України.

Тема 2. Емісія грошей та регулювання готівкового грошового обігу.

Суть емісії грошей та її види. Функції емісії грошей. НБУ як регулятор готівкового грошового обігу. Захист грошових знаків від підроблення. Касове обслуговування комерційних банків Національним банком.

Тема 3. Грошово-кредитна політика.

Сутність грошово-кредитної політики та її цілі. Основні інструменти монетарної політики. Операції на відкритому ринку як інструмент грошово-кредитної політики. Роль норм обов'язкових резервів у реалізації грошово-кредитної політики. Процентна політика як інструмент грошово-кредитної

політики. Типи грошово-кредитної політики. Сучасна грошово-кредитна політика і режим інфляційного таргетування.

Тема 4. Регулювання ліквідності банківської системи.

Інструменти регулювання ліквідності банківської системи. Операції з рефінансування банків. Принципи і порядок проведення операцій репо. Операції НБУ з депозитними сертифікатами. Проведення операцій з купівлі (продажу) державних облігацій України. Рефінансування комерційних банків через надання стабілізаційного кредиту.

Тема 5. Регулювання діяльності банків.

Сутність регулювання діяльності банків в Україні. Створення і державна реєстрація банків. Порядок надання ліцензій на здійснення банківських операцій. Економічні нормативи регулювання діяльності банків. Система гарантування вкладів фізичних осіб в Україні.

Тема 6. Банківський нагляд.

Сутність та функції банківського нагляду. Безвиїзний банківський нагляд. Планування та порядок проведення інспекційних перевірок. Застосування заходів впливу за порушення банками вимог банківського законодавства.

Тема 7. Центральний банк – банкір і фінансовий агент уряду.

Нормативно-правове регулювання функцій і повноважень НБУ як фінансового агента уряду. Державний борг. Обслуговування внутрішнього боргу. Обслуговування зовнішнього боргу. Порядок здійснення платежів з погашення та обслуговування державного боргу. Єдиний казначейський рахунок.

Тема 8. Валютна політика. Валютне регулювання і контроль.

Суть і значення валютної політики. Завдання та повноваження центрального банку у сфері валютного регулювання та валютного контролю. Валютне курсоутворення. Діяльність центрального банку з управління золотовалютними резервами. Економічний зміст і значення платіжного балансу в механізмі валютного регулювання.

Міжнародні фінанси та оподаткування

Тема 1. Суть, чинники становлення та структура міжнародних фінансів.

Глобалізація та її вплив на становлення міжнародних фінансів та міжнародного оподаткування. Визначення структури міжнародних фінансів, їх функцій, суб'єктів та об'єктів. Еволюція міжнародних фінансів та наслідки фінансової глобалізації. Причини та вплив світових фінансово-економічних криз на міжнародні фінанси та оподаткування.

Тема 2. Загальна характеристика елементів міжнародних фінансів.

Загальна характеристика міжнародного фінансового ринку як складової світового фінансового ринку. Загальна характеристика міжнародної банківської справи (транснаціональних банків). Передумови виникнення та розвиток міжнародної діяльності банків. Функції міжнародної банківської справи. Загальна характеристика фінансів транснаціональних компаній (ТНК). Загальна характеристика міжнародних портфельних інвестицій.

Тема 3. Міжнародний фінансовий ринок, його структура та особливості функціонування в умовах агресії Росії проти України.

Міжнародний фінансовий ринок, його структура. Біржовий та позабіржовий

міжнародний фінансовий ринок. Підсистеми міжнародного фінансового ринку. Міжнародний валютний ринок. Міжнародний ринок цінних паперів. Міжнародний кредитний ринок. Міжнародний факторинг. Міжнародний форфейтинг.

Тема 4. Світовий валютний ринок.

Загальна характеристика валютних ринків. Вільно-конвертована, частково конвертована та неконвертована валюта. Види валютних ринків: міжнародні, національні та регіональні. Організовані та неорганізовані валютні ринки. Ринок проведення валютних операцій. Учасники валютних ринків. Сучасні тенденції розвитку валютного ринку.

Тема 5. Міжнародні ринки цінних паперів.

Проблеми визначення міжнародного ринку цінних паперів. Фондові біржі на міжнародному ринку цінних паперів. Сегментація міжнародного ринку цінних паперів. Проблеми та перспективи розвитку сучасного ринку цінних паперів.

Тема 6. Особливості оподаткування у світовій економіці.

Загальні основи оподаткування у світовій економіці. Концептуальні принципи оподаткування ТНК. Використання ТНК податкових угод про уникнення податкового оподаткування. Використання ТНК «податкових гаваней» для оптимізації оподаткування.

Тема 7. Офшорні центри і мінімізація податкових витрат.

Визначення офшорів та їх привабливість. Офшори як засіб мінімізації податків за допомогою податкового планування. Особливості окремих фінансових офшорів Європи. Особливості офшорної діяльності на Британських залежних територіях.

Тема 8. Особливості використання офшорних компаній у різних офшорних центрах.

Визначення та характеристики офшорних компаній. Особливості використання класичних офшорних компаній та оншорних компаній. Найпопулярніші типові офшори. Найпопулярніші нетипові офшори.

Тема 9. Основні шляхи і методи протидії відмиванню «брудних грошей».

Вплив відмивання «брудних грошей» на стан міжнародних фінансів. Боротьба з відмиванням «брудних грошей» з боку ООН і ФАТФ. Боротьба з відмиванням «брудних грошей» з боку ОЕСР, Ради Європи і Європейського Союзу. Особливості боротьби з корупцією та з відмиванням «брудних грошей» у провідних країнах світу.

Тема 10. Особливості регулювання міжнародних фінансів в умовах агресії Росії проти України.

Основні засади здійснення валютно-фінансової політики держави в умовах глобалізації. Методи втручання держави у курсоутворення. Причини нестабільності міжнародних фінансів в сучасних умовах та їх наслідки. Вплив війни Росії проти України на міжнародні фінанси. Напрями удосконалення діяльності міжнародних фінансових структур в кінці ХХ – на початку ХХІ століття. Вашингтонський консенсус.

Страховий менеджмент

Тема 1. Сутність та функції страхового менеджменту.

Страховий менеджмент як особливий вид підприємницької діяльності й перспективи його розвитку в Україні та світі.

Страхова організація як основний суб'єкт страхового бізнесу й основа розбудови його менеджменту. Законодавство України про страхове підприємництво.

Класифікація страхових організацій, їх організаційно-правові форми. Спеціалізація страхових організацій.

Управління процесом створення страхових організацій. Зміст пакету необхідних документів і процедура реєстрації страхових організацій, їх філій, і представництв. Ліцензування страхової діяльності.

Тема 2. Принципи управління страховою компанією.

Методи і принципи управління страховою компанією. Структура та органи управління страховою компанією. Організація роботи правління страховою компанією. Виконавчі органи управління страховою організацією. Правління та його функції. Голова правління, президент, генеральний директор страховою організацією. Матриця повноважень із прийняття рішень

Дорадчі органи управління страховою компанією: рада директорів філій, рада директорів центрів страхових послуг, рада агентів.

Ліга страхових організацій України та інші об'єднання страховиків, їх роль в управлінні страховою компанією.

Тема 3. Кадри і кадрова політика страховою компанією.

Сутність та особливості кадровою політики страховою компанією. Психологічний клімат колективу. Система підбору і розстановки кадрів. Стратегія управління персоналом страховою компанією. Страхові агенти і брокери.

Класифікація персоналу страховою компанією. Персонал страховою компанією. Типові функції голови правління страховою компанією. Типові проблеми в організації роботи керівника страховою компанією: Повноваження керівників філій (представництв). Функціональні обов'язки керівників структурних підрозділів.

Функціональні обов'язки андеррайтера, актуарія, менеджера із продажів, менеджера із врегулювання збитків тощо впливають із їхньої ролі у структурі страховою компанією. Практична робота з персоналом страховою компанією. Концепція кадровою політики.

Навчання спеціалістів страховою компанією. Управління соціальним розвитком колективу. Система оплати праці. Індивідуальне і колективне преміювання. Основи мотивації персоналу.

Тема 4. Управління страховими ризиками.

Сутність ризик-менеджменту в контексті визначення потреби в страхуванні. Поняття й класифікація ризиків. Ознаки ризиків, що можуть бути прийняті на страхування.

Організація відбору ризиків на страхування. Управління даним бізнес-процесом із метою формування та забезпечення збалансованості страхового портфеля. Етапи відбору ризиків.

Страховий тариф як ціна за страхову послугу. Структура тарифу. Основні методологічні підходи при здійсненні актуарних розрахунків. Тарифна політика, її цілі та принципи. Андеррайтинг як важливіший бізнес-процес страховика. Складові й основні завдання андеррайтингу. Вимоги до управління андеррайтингом.

Тема 5. Особливості організації діяльності страховика.

Основні організаційно-правові форми здійснення страхової діяльності в Україні. Процес створення страхової компанії. Вимоги до реорганізації та ліквідації страховика.

Служба врегулювання претензій: завдання та місце в страховій компанії. Процедура та етапи врегулювання страхових претензій. Дії сторін договору в разі настання страхового випадку. Залучення аварійних комісарів та інших експертів для з'ясування причин настання страхового випадку та розміру завданої шкоди. Документальне оформлення страхової претензії. Технологія перевірки достовірності страхового випадку й нанесення ним шкоди страхувальнику. Розрахунок страхових виплат. Форми страхових виплат. Порядок урегулювання збитків у різних видах страхування. Особливості виплат страхових сум за договорами зі страхування життя.

Оформлення регресних позовів до осіб винних у скоєнні страхових випадків. Контрибуція в сфері страхування. Формування ефективної служби безпеки та механізм її взаємодії з іншими підрозділами страхової компанії.

Тема 6. Управління маркетинговою діяльністю в страховому бізнесі.

Сутність і завдання страхового маркетингу. Маркетингова служба страховика, її функції та організація роботи. Взаємодія служби маркетингу з іншими підрозділами страховика. Зміст плану маркетингу та його спрямованість на удосконалення управління асортиментом і якістю страхових послуг, формування попиту на ці послуги і стимулювання продаж.

Маркетингові дослідження в страхуванні: завдання, види та форми. Аналіз ринкової ситуації та конкурентного середовища. Сегментування і вибір цільових ринків. Методи збору та аналізу інформації про споживачів страхових послуг та конкурентів. Оцінка інтенсивності конкуренції на ринку страхових послуг. Організація та координація розроблення та забезпечення реалізації програми підвищення конкурентоспроможності страховика.

Тема 7. Управління фінансовою надійністю страховика.

Поняття фінансової надійності та методи її забезпечення. Вплив тарифної політики страховика на фінансові результати. Роль перестраховувальних програм у збалансуванні страхового портфеля.

Поняття технічних резервів. Склад технічних резервів згідно із Законом України «Про страхування». Резерв незароблених премій. Порядок формування резерву незароблених премій та визначення частки перестраховика в цьому резерві страховика. Порядок формування резерву збитків за заявленими вимогами страхувальників. Визначення частки перестраховика в резерві збитків. Резерв коливань збитковості та порядок його формування. Резерв катастроф та порядок його створення. Формування інших резервів.

Тема 8. Управління тарифною політикою страховика.

Служба врегулювання претензій: завдання та місце в страховій компанії. Процедура та етапи врегулювання страхових претензій. Дії сторін договору в разі настання страхового випадку. Залучення аварійних комісарів та інших експертів для з'ясування причин настання страхового випадку та розміру завданої шкоди. Документальне оформлення страхової претензії. Технологія перевірки достовірності страхового випадку й нанесення ним шкоди страхувальнику. Розрахунок страхових виплат. Форми страхових виплат. Порядок урегулювання збитків у різних видах страхування. Особливості виплат страхових сум за

договорами зі страхування життя.

Оформлення регресних позовів до осіб винних у скоєнні страхових випадків. Контрибуція в сфері страхування. Формування ефективної служби безпеки та механізм її взаємодії з іншими підрозділами страхової компанії.

Тема 9. Управління грошовими потоками страховика.

Грошовий потік як сукупність розподілених у часі надходжень і виплат коштів, які генерують діяльність суб'єкта господарювання. Фактори, що зумовлюють особливості грошових потоків у страхових організаціях. Види грошових потоків: вхідний, внутрішній і вихідний. Модель грошових потоків страховика.

Доходи від страхової діяльності: зароблені страхові премії, комісійна винагорода за передачу ризиків у перестраховання, частки страхових виплат і відшкодувань, що надходять від перестраховиків, повернені суми з резерву збитків та централізованих страхових резервних фондів. Порядок визначення заробленої страхової премії.

Тема 10. Фінансовий моніторинг у страхових організаціях.

Фінансовий моніторинг і його завдання у справі запобігання та протидія легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, та фінансування тероризму. Система фінансового моніторингу: первинний (внутрішній) та державний (зовнішній) рівень.

Страхові компанії, як суб'єкти первинного фінансового моніторингу. Завдання та обов'язки суб'єкту первинного фінансового моніторингу. Суб'єкти державного фінансового моніторингу: завдання, функції та права.

Цифрові фінанси

Тема 1. Цифрові фінанси, їх роль і місце в цифровій економіці.

Економічна сутність цифрової економіки та цифрових фінансів. Принципи цифровізації. Основні підходи до визначення ролі і місця цифровізації у світовому промисловому виробництві: еволюційний та революційний.

Роль держави у впровадженні цифрової економіки Нормативно-правова база регулювання сфери цифрових фінансів: концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України, стратегія сталого розвитку, меморандум про створення української національної цифрової коаліції, Закони України та Постанови КМУ. Діяльність Міністерства цифрової трансформації у довоєнний період та в період воєнної агресії росії.

Тема 2. Електронний банкінг: поняття, класифікація та переваги.

Підходи до трактування сутності категорії «електронний банкінг». Види дистанційних банківських послуг: інтернет-банкінг; телефонний (мобільний) банкінг; SMS-банкінг; відео-банкінг; PC-банкінг (класична система «клієнт-банк»). Переваги та недоліки інтернет-банкінгу для банків і клієнтів. Віртуальні банки та їх послуги. Порівняння систем онлайн банкінгу в Україні та за кордоном

Мобільний та інтернет еквайринг. Плюси, мінуси та учасники мобільного еквайрингу.

Тема 3. Сучасні платіжні системи

Суть, значення і правова основа діяльності платіжної системи. Учасники платіжних систем (населення; підприємства; спеціалізовані посередники;

державні установи) та їх функції. Класифікація платіжних систем. Основні характеристики платіжних систем зі статусом «соціально важливі». Система електронних платежів. Платіжні інновації та кешлес. Концепція open banking та її переваги.

Тема 4. Розвиток фінансових технологій.

Фінансові технології, переваги та недоліки фінтеху. Розвиток фінансових технологій (RegTech, SupTech, інші фінансові технології). Аналіз впровадження фінансових технологій на сучасному етапі розвитку фінансової системи. Ризики та перспективи використання фінансових технологій в банківському секторі. Кредитування P2P. Інвестиційні платформи. Колективне фінансування (краудфандинг). Криптовалюта. Токени. Смартконтракти. InsurTech. LendTech. RegTech. GovTech. Безпека фінансових технологій. Цифрова фінансова інклюзія та її стан в Україні.

Тема 5. Віртуальна валюта. Біткоїн та технологія блокчейн.

Віртуальна валюта та віртуальний актив. Цифрові валюти центральних банків. Технологія блокчейн. Переваги і недоліки використання технології блокчейн у фінансовому секторі. Способи використання блокчейну (управління витратами, перестраховування та ін.). Проблеми регулювання криптовалюти.

Тема 6. Електронна комерція в Україні.

Нормативно-правове забезпечення електронної комерції в Україні. Переваги та недоліки ведення електронної комерції, перспективи розвитку та сприятливі фактори впливу. Форми організації електронної торгівлі: електронні магазини, торговельні інтернет-майдайчики, інтернет-аукціони. Можливості замовників та постачальників у електронній комерції. Функції електронних торговельних майданчиків. Основні завдання та інструменти Інтернет-маркетингу. Електронний консалтинг, SMM-маркетинг.

Тема 7. Електронні публічні закупівлі. Система Prozorro.

Нормативно-правове регулювання електронної системи публічних закупівель. Відмінність понять «державні закупівлі» та публічні закупівлі».

Форми організації електронних публічних закупівель. Планування закупівель та інші передумови здійснення закупівель. Принципи здійснення публічних закупівель. Електронна система закупівель. Умови застосування відкритих торгів. Реформа публічних закупівель в Україні та результати роботи електронної системи PROZORRO. Prozorro Market. Публічні закупівлі в умовах воєнного стану

Тема 8. Фінансовий маркетплейс та краудфандинг.

Сутність фінансового маркетплейсу. Історія виникнення краудфандингу. Краудфандинг як сучасний інструмент фінансування розвитку інтелектуального капіталу. Механізм та учасники краудфандингу. Переваги краудфандингу. Зарубіжні краудфандингові платформи. Краудфандингові платформи в Україні. Сучасні краудфандингові плаформи: Kickstarter, Indiegogo та ін. Краудсорсинг і перспективи його розвитку в Україні. Краудфандинг в Україні в умовах російської агресії.

Тема 9. Мікроінвестиційні платформи та їх значення.

Становлення та розвиток мікроінвестиційних платформ. Класифікація мікроінвестиційних платформ. Інструментарій розбудови мікроінвестиційних платформ в Україні. Цифрові брокери, програми управління персональними

фінансами і робо-едвайзери.PSD2. API (Application Programming Interface). Необанки.

Тема 10. Цифрові фінанси і безпека угод в умовах воєнного стану.

Суть інформаційної безпеки. Основні типи загроз та несанкціонований доступ до інформації. Електронний цифровий підпис. Національна кібербезпека, можливості та виклики. Створення та запуск галузевих Центрів управління безпекою (SOC) та Центрів реагування на кіберзагрози (CERT). Безпека інтернет-банкінгу в Україні. Кібербезпека у банківському секторі України у воєнний час.

Податковий менеджмент

Тема 1. Теоретичні та правові засади податкового менеджменту.

Поняття податкового менеджменту. Складові податкового менеджменту. Податкове законодавство України та його принципи. Сутність, елементи та види податків. Загальнодержавні та місцеві податки.

Тема 2. Організаційні основи податкового менеджменту.

Система податкових органів, їх роль у податковому менеджменті. Завдання та функції органів державної фіскальної служби. Принципи оподаткування. Права та обов'язки платників податків.

Тема 3. Податкове прогнозування та планування як складова податкового менеджменту.

Сутність податкового прогнозування і планування. Принципи податкового прогнозування і планування. Етапи складання податкових планів та прогнозів. Фактори, що впливають на якість прогнозування і планування. Методи податкового прогнозування і планування. Приклад макропланування податкових надходжень.

Тема 4. Податкове регулювання.

Сутність податкового регулювання. Принципи податкового регулювання. Функції податкового регулювання. Методи і способи податкового регулювання. Податкова пільга. Принципи надання податкових пільг. Інструменти податкового регулювання.

Тема 5. Податкове адміністрування.

Поняття, склад, об'єкти та суб'єкти податкового адміністрування. Адміністрування податкового зобов'язання. Відстрочення та розстрочення податкового боргу. Податкове повідомлення та податкова вимога. Адміністрування податкового боргу.

Тема 6. Податковий контроль.

Сутність, цілі та завдання податкового контролю. Функції податкового контролю. Елементи податкового контролю. Напрямки податкового контролю. Способи здійснення податкового контролю. Податкові перевірки.

Тема 7. Відповідальність платників податків за порушення податкового законодавства.

Фінансова відповідальність. Штрафні санкції, пеня. Адміністративна відповідальність. Кримінальна відповідальність та умови її настання. Дисциплінарні санкції. Відповідальність за порушення порядку сплати ЄСВ.

Тема 8. Теоретичні основи корпоративного податкового менеджменту.

Сутність корпоративного податкового менеджменту. Інформаційна база корпоративного податкового менеджменту. Особливості корпоративного податкового менеджменту. Функції корпоративного податкового менеджменту. Етапи корпоративного податкового менеджменту.

Тема 9. Податкове планування.

Сутність податкового планування. Види податкового планування. Інструменти, принципи і методи податкового планування. Ризики в податковому плануванні. Оцінювання результатів податкового планування.

Тема 10. Податкове бюджетування.

Сутність податкового бюджету підприємства. Складові механізми та етапи податкового бюджетування. Принципи та критерії оптимальності податкового бюджетування. Розрахунок податкового навантаження на мікрорівні.

Бюджетний процес та казначейська справа

Тема 1. Сутність та етапи бюджетного процесу.

Бюджет як економічна категорія. Об'єкт бюджетного процесу. Структура бюджету за двома напрямками. Сутність, складові та етапи бюджетного процесу. Нормативно-правове регулювання та організаційне забезпечення бюджетного процесу. Основні положення Бюджетного кодексу.

Тема 2. Органи оперативного управління бюджетним процесом.

Учасники бюджетного процесу в Україні. Суб'єкти управління бюджетним процесом органи державної влади та місцевого самоврядування, виконавчої органи влади та місцевого самоврядування, органи грошово-кредитного регулювання, розпорядники та одержувачі бюджетних коштів платники податків, зборів та інших обов'язкових платежів. Міністерство фінансів України як центральний орган у сфері управління бюджетною системою. Організації при Міністерстві фінансів України. Інші органи оперативного управління бюджетом.

Тема 3. Бюджетна політика та бюджетне планування.

Бюджетне планування як особлива сфера бюджетної діяльності держави. (об'єкт та суб'єкт, принципи бюджетного планування). Методи бюджетного планування (коефіцієнтів, нормативний, балансовий, метод математичного моделювання). Програмно-цільовий метод планування бюджету. Бюджетне прогнозування. Бюджетна політика, стратегія, тактика.

Тема 4. Складання, розгляд бюджету та затвердження бюджету.

Бюджетний календар, бюджетний період. Організація складання проекту Державного бюджету України за Бюджетним кодексом. Порядок складання бюджету Кабінетом Міністрів України. Розгляд та затвердження бюджету Верховною Радою України та органами виконавчої влади. Особливості складання бюджету на плановий бюджетний період.

Тема 5. Роль Державної казначейської служба України в управлінні бюджетними коштами.

Етапи становлення казначейської системи України (1993 рік - жовтень 1995 року, листопад 1995 року - 1997 рік, 1998 - 2000 рр., 2001 - 2004 рр. 2005 - 2006 рр., 2007 – до нині). Пріоритетні напрями діяльності Державної казначейської служби України. Функції, завдання та організаційна структура органів Державної казначейської служби України. Зміст касового виконання

Державного бюджету органами Казначейства України. Внутрішня платіжна система Державної казначейської служби України.

Тема 6. Виконання державного бюджету за доходами.

Зміст та організація обслуговування державного бюджету за доходами. Порядок відкриття бюджетних рахунків для зарахування надходжень. Зміст операцій за надходженнями до загального та спеціального фондів Державного бюджету. Зміст операцій по обробці платежів до бюджетів. Інформаційні технології виконання державного бюджету за доходами.

Тема 7. Обслуговування державного бюджету за видатками.

Етапи обслуговування бюджетів за видатками. Класифікація розпорядників бюджетних коштів та порядок формування єдиної мережі розпорядників та одержувачів бюджетних коштів. Програмно-цільовий метод планування бюджету. Організація роботи щодо доведення обсягів бюджетних асигнувань. Облік та консолідація інформації за зобов'язаннями розпорядників і одержувачів бюджетних коштів. Проведення операцій щодо відкриття асигнувань за загальним та спеціальним фондами державного бюджету. Організація роботи органів казначейства щодо обслуговування одержувачів бюджетних коштів. Облік та складання звітності про виконання бюджетів за видатками.

Тема 8. Казначейське обслуговування місцевих бюджетів.

Організація роботи органів казначейства з обслуговування місцевих бюджетів за доходами. Основні положення казначейського обслуговування місцевих бюджетів за видатками. Організація роботи органів казначейства з обслуговування місцевих бюджетів за видатками. Звітність фінансових органів про виконання місцевих бюджетів. Порядок затвердження звіту про виконання бюджету.

Тема 9. Виконання бюджету і звітність про виконання бюджету.

План рахунків як спосіб відображення в обліку операцій з виконання бюджетів. Характеристика звітності про виконання бюджетів. Склад фінансової та бюджетної звітності про виконання бюджетів. Склад і порядок заповнення бюджетної звітності про виконання державного бюджету. Склад і порядок заповнення бюджетної звітності про виконання місцевих бюджетів. Терміни подання та порядок розгляду звітності про виконання бюджетів.

Тема 10. Контроль за виконанням бюджету.

Сутність та призначення казначейського контролю. Види, форми та методи державного фінансового контролю у бюджетній сфері. Органи державного бюджетного контролю в Україні. Методи бюджетного контролю. Класифікація ревізій. Порядок проведення Державною аудиторською службою аудиту. Порядок проведення інспектування фінансово-господарської діяльності установ і організацій.

Тема 11. Досвід зарубіжних країн управління бюджетним процесом.

Загальна характеристика зарубіжних казначейських систем. Міжнародні організації казначейських служб. Казначейське співтовариство PEM PAL. Міжнародна асоціація казначейських служб (ЛІСТ). Участь делегації України у спільних семінарах та конференціях.

Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємства

Тема 1. Теоретико-методичні основи вартісно-орієнтованого управління фінансами підприємств.

Історичні аспекти розвитку вартісно-орієнтованого управління фінансами підприємств. Концепції вартісно-орієнтованого управління фінансами підприємств. Вартість підприємства: сутність та механізм формування. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств за основними напрямками їхньої діяльності. Інтереси стейкхолдерів у вартісно-орієнтованому управлінні. Механізм вартісно-орієнтованого управління фінансами підприємств.

Тема 2. Інформаційне забезпечення управління вартістю підприємства.

Міжнародні стандарти оцінної діяльності. Національні стандарти оцінної діяльності. Витратний, дохідний та порівняльний підходи до оцінки вартості підприємства. Сучасне інформаційне забезпечення оцінної діяльності. Зовнішня та внутрішня інформація. Фінансові показники оцінки ефективності діяльності підприємства.

Тема 3. Методичні підходи до оцінювання вартості підприємства.

Дохідний підхід оцінювання вартості підприємства. Витратний підхід оцінювання вартості підприємства. Порівняльний підхід оцінювання вартості підприємства.

Тема 4. Інтегрована корпоративна звітність в системі вартісно-орієнтованого управління підприємством.

Передумови трансформації корпоративної звітності. Користувачі інтегрованої звітності. Міжнародний стандарт інтегрованої звітності. Принципи моделі інтегрованої звітності. Ключові розділи інтегрованої звітності. Система індикаторів і показників інтегрованої звітності. Верифікація інтегрованої звітності.

Тема 5. Фактори вартісно-орієнтованого управління фінансами.

Сутність драйверів вартості бізнесу. Принципи факторів вартості підприємства. Індикатори ланцюжка створення вартості компанії. Моделі збалансованої системи показників вартості компанії та сфери їх використання. Класична збалансована система показників.

Тема 6. Витрати на капітал як детермінанта вартісно-орієнтованого управління.

Витрати на капітал у прийнятті вартісно-орієнтованих рішень. Модель оцінки дохідності капітальних активів (CAPM). Ставка витрат на власний капітал на ринках, що розвиваються. Специфіка розрахунку адаптованого бета-фактору. Експертний підхід та модель build-up. Ставка витрат на борговий капітал.

Тема 7. Сучасні системи вартісно-орієнтованого управління фінансами.

Еволюція парадигми вартості і стратегічних показників ефективності діяльності компаній. Система доданої вартості акціонерного капіталу. Система економічної доданої вартості: принципи і способи трансформації бухгалтерських оцінок прибутку і капіталу. Принципи побудови системи управління на основі потоку грошових коштів. Менеджмент, заснований на очікуваннях (EVM) - сучасний інструмент оцінки ефективності управління вартістю.

Тема 8. Фінансове забезпечення стабільного відтворення вартості підприємства.

Стратегія фінансування в контексті відтворення вартості підприємства. Державна фінансова підтримка підприємств. Використання податкових пільг при формуванні стратегії довгострокового фінансування підприємств. Використання лізингу для фінансування інвестиційної діяльності підприємств. Вартісно-орієнтоване управління інвестиційною діяльністю підприємства. Управління структурою капіталу підприємства. Фінансування в умовах інтеграції бізнесу.

Тема 9. Фінансова стратегія управління вартістю компанії.

Мета, сутність та типи стратегії управління вартістю компанії. Механізм формування стратегії управління вартістю підприємства. Фінансове планування – інструмент реалізації стратегії управління вартістю підприємств. Оцінка відповідності стратегії управління вартістю завданням стійкого розвитку підприємства.

Тема 10. Інтелектуальний капітал у забезпеченні ефективності управління вартістю підприємств.

Інтелектуальний капітал та його роль в створенні вартості підприємства. Управління вартістю нематеріальних активів. Методи та моделі оцінки інтелектуального капіталу компанії. Гудвіл - інструмент управління вартістю підприємства. Особливості оцінки людського капіталу та капіталу відносин.

Тема 11. Капіталізація - інструмент зростання вартості компанії.

Сутність, форми капіталізації та її взаємозв'язок з вартістю підприємства. Механізм управління капіталізацією підприємств. Методи оцінки капіталізації підприємств. IPO – інструмент управління капіталізацією підприємства. Капіталізація компанії шляхом реструктуризації.

Ринок фінансових послуг

Тема 1. Сутність і зміст ринку фінансових послуг

Передумови виникнення ринку фінансових послуг. Рух фінансових потоків в економіці. Попит і пропозиція фінансових ресурсів.

Роль та функції ринку фінансових послуг. Перетворення тимчасово вільних фінансових ресурсів на інвестиції та інші форми фінансування, кредитування, страхування.

Тема 2. Основні суб'єкти ринку фінансових послуг

Склад суб'єктів ринку фінансових послуг. Класифікація суб'єктів ринку фінансових послуг: за формою - а) домогосподарства; б) господарюючі суб'єкти; в) держава; за функціями – а) емітенти; б) інвестори; в) фінансові посередники; г) інститути інфраструктури ринку.

Споживачі та надавані фінансових послуг.

Тема 3. Структура ринку фінансових послуг

Загальна структура ринку фінансових послуг.

Фінансові послуги на грошовому ринку. Суб'єкти грошового ринку. Інструменти грошового ринку. Основні функції грошового ринку – забезпечення ліквідності короткострокових вкладень. Формування ринку грошей як засобу платежу, касове виконання консолідованого бюджету.

Фінансові послуги на валютному ринку. Суб'єкти валютного ринку. Поняття валюти. Функції валютного ринку (формування ринку іноземних валют як засобу

платежу у зовнішньоекономічній діяльності, забезпечення міжнародного кругообігу капіталу).

Фінансові послуги на ринку позичкового капіталу. Суб'єкти ринку позичкового капіталу. Інструменти позичкового капіталу. Роль ринку позичкового капіталу а процесі трансформації накопичень в інвестиційні ресурси.

Фінансові послуги на фондовому ринку. Суб'єкти фондового ринку. Інструменти фондового ринку. Значення фондового ринку в процесі трансформації та накопичення капіталу.

Фінансові послуги по страхуванню ризиків. Суб'єкти ринку страхових послуг. Інструменти ринку страхових послуг. місце та роль страхового ринку в процесі руху фінансового капіталу.

Тема 4. Поняття та класифікація фінансового посередництва

Фінансове посередництво – сутність та основні мотиви.

Основні функції фінансових посередників. Основні проблеми функціонування фінансових ринків за відсутності фінансових посередників. Класифікація фінансових посередників.

Банківська система. Спеціалізовані банки. Універсальні банки.

Небанківські кредитно-фінансові інститути. Кредитні спілки. Лізингові компанії. Факторингові компанії.

Контрактні фінансові інститути. Інвестиційні трасти. Інвестиційні фонди та інвестиційні компанії. Пенсійні фонди. Страхові компанії. Фінансові компанії.

Тема 5. Ринок фінансових послуг в грошовій сфері

Необхідність банківських установ в сфері акумулювання тимчасово вільних фінансових ресурсів. Безстрокові і термінові вклади (депозити). Ощадні вклади.

Операції з інструментами грошового ринку. Операції з комерційними векселями. Операції з державними інструментами грошового ринку (казначейськими векселями). Державні фінансові інститути на грошовому ринку. Діяльність емісійного банку. Діяльність державного казначейства.

Взаємозв'язок грошово-кредитної та бюджетної політики держави.

Тема 6. Фінансові послуги на валютному ринку

Обмінні операції на валютному ринку. Ринок операцій СПОТ. Операції на фондовому ринку. Валютні ф'ючерси. Операції СВОП.

Необхідність і сутність розрахунків в міжнародних економічних відносинах. Основні форми державних розрахунків: акредитив, інкасо, банківський переказ, розрахунки по відкритому рахунку, клірингові розрахунки у валютних відносинах.

Тема 7. Особливості фінансових послуг на ринку позичкового капіталу

Короткострокове фінансування на ринку позичкового капіталу.

Банківський кредит. Грошова позика та її форми.

Факторинг. Стандартний факторинг. Види факторингових угод. Методи оцінки ефективності факторингових послуг.

Середньо- та довгострокове фінансування (кредитне) через посередників. Позики фізичним особам. Споживчий кредит. Іпотечний кредит. Позики на будівництво та придбання житла. Інвестиційний кредит. Позики під боргові зобов'язання, які надаються виробничим компаніям.

Лізинг: понятійні і правові основи. Податкові і правові аспекти лізингових угод. Критерії оцінки пропозицій лізингових послуг.

Тема 8. Фінансові послуги по страхуванню ризиків в бізнесі

Переїмання ризику страховими компаніями. Форми страхування. Угоди про страхування життя як спосіб вкладення капіталу. Переїмання ризику як вид фінансової послуги. Посередницькі операції на фінансовому ринку. Страхові брокери.

Тема 9. Фінансові послуги на фондовому ринку

Фінансування операцій по емісії цінних паперів. Види обслуговування емісійних операцій на фондовому ринку. Андерайтинг.

Емісійна діяльність на фондовому ринку. Види облігацій, державних позик та бюджетна політика держави.

Вкладання капіталу в цінні папери. Поняття і види цінних паперів. Пайові, боргові та похідні цінні папери.

Посередницькі послуги при вкладанні капіталу в цінні папери. Брокерські (комісійні) послуги торговців цінними паперами. Строкові операції з цінними паперами. Опціонні операції.

Біржові операції з цінними паперами. Особливості біржового обігу цінних паперів. Ф'ючерсні та опціонні біржі.

Депозитні операції та послуги. Номінальне утримання цінних паперів. Реєстраційні послуги.

Управління портфелем цінних паперів. Поняття портфельного інвестування. Основні теорії портфельного інвестування та управління портфелем. Довірче управління. Інвестиційні трасти. Операції зі спільного інвестування. Вкладення капіталу в інвестиційні сертифікати. Основні концепції форми організації інвестиційних фондів та інвестиційних компаній.

Тема 10. Інфраструктура ринку фінансових послуг

Система інфраструктури ринку фінансових послуг. Організаційно оформлені ринки (біржі, торговельно-інформаційна система). Національна депозитна система. Розрахунково-клірингові установи.

Функції та зв'язок окремих елементів інфраструктури фінансового ринку.

Тема 11. Необхідність та межі державного регулювання ринку фінансових послуг

Основні завдання державного регулювання ринку фінансових послуг. Поняття ліквідності ринку та платоспроможності фінансових посередників.

Захист прав споживачів фінансових послуг. Органи державного регулювання ринку фінансових послуг. Верховна рада України. Національний банк. Кабінет міністрів України. Міністерство фінансів. Державна комісія з цінних паперів та фондового ринку. Державний комітет у справах нагляду за страховою діяльністю. Антимонопольний комітет.

Регулювання діяльності окремих видів фінансових інститутів. Нормативи здійснення операцій комерційними банками. Регулювання діяльності кредитних спілок. Нормативи посередницької діяльності довірчих товариств та обмеження операцій інвестиційних фондів та інвестиційних компаній. Державне регулювання послуг страхових компаній. Контроль за діяльністю торговців іншими паперами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Фінансовий менеджмент

1. Аранчій В.І., Томілін О.О., Дорогань-Писаренко Л.О. Фінансовий менеджмент: навч. посібник. РВВ ПДАУ. 2021. 300 с.
2. Верланов Ю. Ю. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник. Вид. 2-ге. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2021. 336 с.
3. Воскобоева О.В., Ромащенко О.С. Антикризове управління – передумова розвитку сучасного підприємства. Економіка. Менеджмент. Бізнес. 2018. № 3. С. 87-92. URL: <http://journals.dut.edu.ua/index.php/emb/article/view/1944>
4. Дема Д. І., Дорохова Л. М., Віленчук О. М. Фінансовий менеджмент : підручник. Житомир : ЖНАЕУ, 2018. 320 с.
5. Денисенко М.П. Стан та тенденції розвитку сучасного підприємства: монографія / За ред. д. е. н., проф. М.П. Денисенка. К.: ДКС центр, 2019. 464 с.
6. Жигалкевич Ж.М., Кам'янська О.В. Фінансовий менеджмент: навч. посіб. для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент». Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2022. 214 с.
7. Жовна О. М., Риженко Д. С. Організація системи та механізму управління грошовими потоками підприємства. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=5042>
8. Кальченко О. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб. / О. М. Кальченко, О. В. Шишкіна. Чернігів : Брагинець О. В. [вид.], 2018. 522 с.
9. Карлін, М., Стащук, О., & Борисюк, О. (2021). Фінансові аспекти врахування нових економічних ризиків у діяльності підприємств. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 4(39), 376–386. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v4i39.241330>
10. Паньков О. Б. Побудова механізму управління інвестиційною діяльністю підприємства. Причорноморські економічні студії. 2019. Вип. 44. С. 54 – 57.
11. Податковий кодекс України. Від 2 грудня 2010р. № 2755-VI. Електронний ресурс. Режим доступу: <http://www.zakon.rada.gov.ua>
12. Стащук, О., Шостак, Л., & Булик, Д. (2022). Банкрутство підприємств в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*, (44). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-44-29>
13. Стащук О. В. Фінансовий менеджмент: конспект лекцій для студентів денної та заочної форм навчання освітнього ступеня «магістр» спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Луцьк : «Вежа», 2021. 109 с.
14. Фінансовий менеджмент: підручник / О. В. Кнейслер, О. Р. Квасовський, О. Ю. Ніпіаліді; за ред. д-ра екон. наук, професора Кнейслер О. В. Тернопіль : Вид-во «Економічна думка», 2018. 478 с.
15. Фінансовий менеджмент: навч. посібник / Скаско О. І., Майор О. В., Тимчишин-Чемерис Ю. В., Нашкерська М. М., Виклюк М. М., Килин О. В., Атаманчук З. А., Свелеба Н. А. Львів : Растр-7, 2018. 416 с.
16. Stashchuk, Olena and Vitrenko, Andrii and Kuzmenko, Oksana and Koptieva, Hanna and Tarasova, Olena and Dovgan, Liudmyla, Comprehensive System of Financial and Economic Security of the Enterprise (June 17, 2020). *International Journal of Management*, 11 (5), 2020, pp. 330-340., Available at SSRN: <https://ssrn.com/abstract=3629208>

17. Staschuk, O., & Zhihar, N. (2022). Формування та використання прибутку суб'єктів господарювання в умовах воєнного стану. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*, 3(31), 12–17. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2022-03-12-17>

18. Шевченко Н. В., Мельник С. І. Фінансовий менеджмент : навчальний посібник у схемах і таблицях. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2022. 224 с.

19. Стащук, О. В. (2023). ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНІЙ БЕЗПЕЦІ ПІДПРИЄМСТВ МЕРЕЖЕВИХ СТРУКТУР В УМОВАХ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ. *Підприємництво і торгівля*, (39), 260-265. <https://doi.org/10.32782/2522-1256-2023-39-33>

20. Стащук О. В., Шикун В. В. ФІНАНСОВА БЕЗПЕКА СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ СЕКТОРА МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА. (2024). *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*, 1(37), 105-110. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2024-01-105-110>

Національний банк та грошово-кредитна політика

1. Зянько В. В., Спіфанова І. Ю., Коваль Н. О., Ткачук Л. М. Банківський менеджмент : навчальний посібник, 3-те вид., доп. Вінниця : ВНТУ, 2022. 170 с.

2. Дзюблюк О.В. Теорія і практика грошового обігу та банківської справи в умовах глобальної фінансової нестабільності: монографія. Тернопіль. : ФОП Осадца Ю.В., 2017. 298 с.

3. Інструкція про порядок регулювання діяльності банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України № 368 від 28.08.2001 р. (із змінами та доповненнями). URL: <http://zakon.nau.ua>.

4. Інструкція з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні: Постанова Правління Національного банку України від 31.03.2017 № 29. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0029500-17#n26>

5. Концепція організації готівкового обігу в Україні. URL: file:///C:/Users/matvi/Downloads/Cash_management_strategy_pr_2016-08-08.pdf4.

6. Матвійчук Н. М. Національний банк та грошово-кредитна політика: конспект лекцій (електронне видання). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 91 с.

7. Матвійчук Н., Теслюк С., & Боричевська І. Банківські депозити та ОВДП як альтернативні об'єкти вкладення коштів. *Економіка та суспільство*, 2021. (25). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-60>

8. Основні засади грошово-кредитної політики на 2022 рік та середньострокову перспективу. URL: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/osnovni-zasadi-groshovo-kreditnoyipolitiki-na-2022-rik-ta-serednostrokovu-perspektivu>

9. Офіційний сайт НБУ URL: www.bank.gov.ua.

10. Положення про застосування Національним банком України стандартних інструментів регулювання ліквідності банківської системи: постанова Національного банку від 17 вересня 2015 року № 615. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/v0615500-15>

11. Положення про ліцензування банків : Постанова НБУ від 22.12.2018 № 149. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0149500-18#Text>

12. Положення про критерії та порядок відбору банків, які можуть залучатися до зберігання запасів готівки Національного банку України та здійснення операцій з ними: Постанова Правління Національного банку України від 28.09.2016 № 389. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0389500-16#n10>

13. Порядок розроблення Основних засад грошово-кредитної політики та здійснення контролю за її проведенням, затверджено рішенням Ради Національного банку України № 27-рд від 26.06.2019 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/vr027500-19>

14. Про банки і банківську діяльність: Закон України № 2121-III від 07.12.00 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2121-14>

15. Про валюту і валютні операції: Закон України від 21.06.2018 № 2473-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2473-19#Text>

16. Про Національний банк України: Закон України 679-XIV від 02.09.2022 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/679-14#Text>

17. Про систему гарантування вкладів фізичних осіб : Закон України 4452-VI від 17.08.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4452-17#Text>

18. Матвійчук, Н. (2023). СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВНИХ БАНКІВ В УКРАЇНІ. *Цифрова економіка та економічна безпека*, (6 (06)), 86-91. <https://doi.org/10.32782/dees.6-16>

19. Ситник Н.С., Стасишин А.В., Блащук-Девяткіна Н.З., Петик Л.О. Банківська система: навчальний посібник; за заг. ред. Н. С. Ситник. Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2020. 580 с.

20. Tesliuk, S., Matviichuk, N., Korh, N. i Derkach, O. Необанки: сутність та перспективи розвитку в Україні. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2021. № 3 (27). С. 61–71. DOI: <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2021-03-61-71>

Міжнародні фінанси та оподаткування

1. Глобальна економіка: навч. посібник для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня усіх спеціальностей. Укл.: С.І. Белей, С.В. Бойда, М.І. Колосінська; Чернівецький національний університет ім. Ю. Федьковича. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2020. 227 с.

2. Грінько, І. М. Міжнародні фінанси [Електронний ресурс] : навчальний посібник для студентів, які навчаються за спеціальністю 051 «Економіка», спеціалізацією «Міжнародна економіка» за денною формою навчання. КПІ ім. Ігоря Сікорського.. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. 109 с.

3. Задоя А. Міжнародні фінансові відносини: навч. посіб. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 360 с.

4. Івашко О.В. Теорія фінансів: навч. посіб. Харків: ФОП Панов, 2020. 408 с.

5. Карлін М. І. Фінанси зарубіжних країн: навч. посіб. Київ: Кондор, 2021. 364 с.

6. Карлін М. І. Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки держави: навч. посіб. Київ: Кондор, 2020. 416 с.

7. Карлін М. І. Податкові системи зарубіжних країн. Київ: Кондор, 2018. 368 с.

8. Пікетті Т. Капітал у ХХІ столітті; пер. з англ. Н. Палій. Київ: Наш формат, 2016. 696 с.

9. Резнікова Н., Панченко В. Мінні поля міжнародної економічної політики: як країнам не втратити здатність до розвитку. Київ: Аграр Медіа Груп, 2022. 674 с.
10. Рікардз З. Валютні війни. Витоки наступної кризи; пер. з англ. Д. Тавровецького. Київ: Наш формат, 2018. 328 с.
11. Талєб Н. Н. Антикрихкість. Про (не)вразливе у реальному житті; пер. з англ. Київ: Наш формат, 2018. 400 с.
12. Тимченко О. М. Наслідки податкових трансформацій у країнах ЄС та США. *Фінанси України*. 2020. № 1. С.26-41.
13. Фінансове забезпечення регіонального розвитку в умовах децентралізаційних та євроінтеграційних процесів: колективна монографія / за заг. ред. д.е.н., доц. Варцаби В.І. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2018. 432 с.
14. Фінансовий ринок: навч. посіб.; за заг. ред. А. Арутюнян. Київ: Гуляєва В. М., 2018. 484 с.
15. Савастєєва О.М. Фінансові системи зарубіжних країн : навчальний посібник. / Савастєєва О.М. К.: ФОП Гуляєва В. М., 2019. 177 с.
16. Світова фінансова система: навч. посіб. / уклад.: О.М. Грубляк, С-246 Е.О. Юрій. Чернівці. Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича. 2023. 217 с.
17. These five countries are conduits for the world's biggest tax havens / [J. Garcia-Bernardo, E. Heemskerk, F. Takes, J. Fichtner] URL: <http://theconversation.com/these-five-countries-are-conduits-for-the-worldsbiggesttax-havens-79555>.
18. Djankov S. Tax policy and state aid in the EU / S. Djankov URL: <https://www.weforum.org/agenda/2016/09/tax-policy-and-state-aid-in-the-eu>.
19. Офіційний сайт NCIS / ECU. URL : <http://www.ncis.co.uk>.
20. Катасонов В. «Чорні діри» світової фінансової системи. Інформаційноаналітичний портал Українського агентства фінансового розвитку «Україна фінансова». URL: http://www.ufin.com.ua/analit_mat/gkr/204.htm.

Страховий менеджмент

1. Алєскєрова Ю. В., Салькова І.Ю., Федоришина Л. І. Страховий менеджмент: підручник. Вінниця: ВНАУ, 2019. 295 с.
2. Борисюк О. В. Андеррайтинг як фактор забезпечення фінансової стійкості страховиків та важливий елемент страхового менеджменту. *Економіка та суспільство*. 2019. Випуск 20. С. 604-609.
3. Борисюк О.В. Страховий менеджмент: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 102 с.
4. Борисюк О. В., Дацюк-Томчук М. Б. Проблеми розвитку страхування життя в умовах нестабільного фінансового середовища. *Економічний часопис СНУ імені Лесі Українки*. Випуск Том 1 № 17, 2019. с. 100-106.
5. Власюк С. А. Страховий менеджмент в умовах глобалізаційних процесів в Україні. *БІЗНЕСІНФОРМ*. 2021. № 7. С. 207-212.
6. Журавка О. С. Бухтіарова А. Г., Пахненко О. М. Страхування : навчальний посібник . Суми : Сумський державний університет, 2020. 350 с.
7. Зоря О., Зоря С., Мауєр Д. Підвищення ефективності страхового менеджменту за допомогою інструментів DIGITAL-маркетингу страхових послуг. *Цифрова економіка та економічна безпека*, 2022. № 2 (02). С. 104-109. <https://doi.org/10.32782/dees.2-19>.

8. Клапків Ю. М. Ринок страхових послуг: концептуальні засади, технічні інновації та перспективи розвитку: монографія. Тернопіль : ТНЕУ, 2020. 568 с.
9. Кнейслер О., Спасів Н., Король С. Новелізаційні тенденції розвитку страхових компаній в Україні. *Світ фінансів*. 2021. Вип. 2 (67). С. 106-117.
10. Махбубур, Р., Жувак О. Маркетинг на страховому ринку України. *InterConf*. 2022. Вип. 95, Січень. С. 101-103.
11. Плиса В. Й. Страхування: Підручник, 2-ге вид, виправлене й доповнене. К : Каравела, 2019. 512 с.
12. Приказюк Н., Марченко К. Маркетингові стратегії страховиків в умовах діджиталізації : сучасна практика та перспективи розвитку. *Економічний аналіз*. 2022 рік. Том 32. № 1. С. 237-247.
13. Татарин, Н., Підручняк, К. Особливості фінансової діяльності стархових компаній в Україні. *Молодий вчений*, 2022. № 5 (105), 30-35. URL: <https://molodyivchenyi.ua/index.php/journal/article/view/4771>.
14. Борисюк, О., & Дацюк-Томчук, М. (2023). ПЕРСПЕКТИВИ ДІЯЛЬНОСТІ ЕКОСИСТЕМ БІГТЕХ-КОМПАНІЙ У ПЛАТІЖНІЙ СФЕРІ НА ФІНАНСОВОМУ РИНКУ. *Економіка та суспільство*, (51). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-51-19>
15. Борисюк, О., Матвійчук, Н., & Хмелярська, Л. (2024). ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ ПІД ЧАС ВІЙНИ. *Економіка та суспільство*, (60). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-60-76>
16. Клапків Л.М., Клапків Ю.М., Свірський В.С. Фінансові ризики в діяльності страхових компаній: теоретичні засади, сучасні реалії та прагматизм управління: монографія. Івано-Франківськ: Видавець Кушнір Г. М., 2020. 171 с.
17. Сайт Європейської страхової та перестрахової федерації. URL : <http://www.cea.eu>
18. Про страхування: Закон України від 18.11.2021 № 1909-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1909-20#Text>
19. Про фінансові послуги та фінансові компанії: Закон України від 14.12.2021 № 1953-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1953-20#Text>
20. Stimulating and limiting factors for the growth of investment potential of Ukrainian insurance companies / Cherkasova S., Kalaitan T., Rushchyshyn N., Yaremko I., Yaroshevych N. // *Investment Management and Financial Innovations*, 2020, 17(1), 85-96. DOI: 10.21511/imfi.17(1).2020.08

Цифрові фінанси

1. Антонюк А. Цифрова економіка та її вплив на розвиток фінансового ринку України. *Науковий вісник Одеського національного економічного університету*. 2019. № 2 (265). С. 13-29. URL: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2019/265/pdf/13-29.pdf>.
2. Важливі не самі цифрові технології, а можливості, які вони відкривають для бізнесу. Практика Sndustry 4.0 у кейсах Астарта-Київ, INTERPIPE, ДП «Укроборонпром», Kormotech. URL: <https://www.it.ua/news/orientacija-na-potrebi-klientiv-a-ne-na-virobnictvo-produkciiv-zvjazku-z-chim-bulo-prijnjato-rishennja-perejti-na-pozamovnomu-upravlinnjaproizvodstvom>
3. Волосович С.В. Віртуальна валюта: глобалізаційні виклики і перспективи розвитку. *Економіка України*. 2016. No 4. С. 68-78.

4. Закон України "Про платіжні послуги". URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text>
5. Закон України «Про електронну комерцію». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/675-19#Text>
6. Інтернет-банкінг та РРО: свіжі роз'яснення від ДПС URL: <https://news.dtkt.ua/state/cash-handling/66352-internet-banking-ta-rro-svizirozysnennya-vid-dps>
7. Концепт платформи інноваційних фінансових рішень НБУ (Регуляторна "пісочниця") URL: https://bank.gov.ua/admin_uploads/article/Finteh2025_pisochnycja.pdf?v=4
8. Концепція розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки: веб-сайт. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80>
9. Медведовський Д.Г. Цифрові фінанси: тенденції розвитку краудфандингових платформ. *Інвестиції: практика та досвід*. 2019. № 24. С. 125-128.
10. Стратегія розвитку фінтеху в Україні до 2025 року: сталий розвиток інновацій, кешлес та фінграмотність / Національний банк України. URL: <https://bank.gov.ua/ua/files/DDWIAwXTdqjdClp>
11. Теслюк С. А. Цифрові фінанси: конспект лекцій (електронне видання). Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 98 с.
12. Холявко, Н., Колоток, М., & Островська, Н. Regtech і supotech: переваги та напрями використання. *Науковий вісник Полісся*, 2022. № 1(22). С. 114–126. [https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1\(22\)-114-126](https://doi.org/10.25140/2410-9576-2021-1(22)-114-126)
13. Digital economy report. UNCTAD. URL: <https://unctad.org/topic/ecommerce-and-digital-economy/digital-economy-report>
14. Digital economy outlook / OECD. URL: <https://www.oecd.org>
15. Digital finance. European Commission survey. URL: https://ec.europa.eu/info/business-economyeuro/banking-and-finance/digital-finance_en
16. Теслюк С., Михальчук Б. ВПЛИВ ТРАНСФОРМАЦІЙНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ТА СТРАТЕГІЧНИХ ВИКЛИКІВ У СФЕРІ ФІНТЕХ-ІННОВАЦІЙ НА ФІНАНСОВИЙ СЕКТОР УКРАЇНИ. (2024). *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*, 3(35), 61-67. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2023-03-61-67>
17. Нікіфоров П., Третякова О., Харабара В. FinTech інновації у забезпеченні фінансової інклюзії банками України. *Науковий вісник Чернівецького університету. Серія «Економіка»*. 2022. No 834. С. 49–53.
18. Кібербезпека як ключовий фінтех-тренд року: що варто знати про загрози та захист. URL: <https://fintechinsider.com.ua/kiberbezpeka-yak-klyuchovyj-finteh-trend-roku-shho-varto-znaty-pro-zagrozy-ta-zahyst/>
19. Звіт “Фінтех тренди 2022”. URL: <https://drive.google.com/file/d/1vQ-mu9Jvb7gcT1bKOFHADJC6ZwS6NIJR/view>
20. Кльоба Л. Г., Добош Н. М., Сорока О. П. Впровадження фінансових технологій – стратегічний напрям розвитку банків. *Ефективна економіка*. 2020. № 12. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8479>

Податковий менеджмент

1. Бочарова Н. А. Податковий менеджмент : навч. посіб. / Харків : ФОП Бровін О. В., 2020. 122 с.
2. Городецька Т. Е., Ленъ Д. М. Фіскальні ризики формування доходів місцевих бюджетів. Інфраструктура ринку. 2019. Вип. 28. С. 270-273.
3. Дубовик О.Ю., Любчик О.К. Розвиток податкового механізму адміністрування в Україні. Причорноморські економічні студії. 2018. Вип. 36. С. 71–75.
4. Лагодієнко Н. В., Євтушевська О. О., Накісько О. В. Місце податкового менеджменту в системі управління державними фінансами. *Ефективна економіка*. 2022. № 4. URL: <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=10172>
5. Лагодієнко Н. В., Скляр Л. Б. Планування в системі адміністрування податків. Український журнал прикладної економіки. 2021. Том 6. № 1. С. 261-268.
6. Матвійчук, Н., Коленда, Н., Стащук, О., Теслюк, С., & Сидорук, С. Правове забезпечення бюджетного фінансування природоохоронної діяльності в Україні. *Financial and Credit Activity Problems of Theory and Practice*, 2021. № 3(38), 465–473. <https://doi.org/10.18371/fcaptp.v3i38.237479>
7. Проць Н. В., Матвійчук Н. М. Податковий менеджмент: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 104 с.
8. Податковий менеджмент: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 104 с.
9. Податковий менеджмент: конспект лекцій / А. В. Жаворонок. Чернівці: ЧНУ ім. Ю. Федьковича, 2022. 110 с.
10. Податковий кодекс України. Закон України № 2755-VI від 10 грудня 2010 року зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> .
11. Самусевич Я. В., Височина А. В. Податкове планування та основи податкової оптимізації : навчальний посібник. Суми : Сумський державний університет, 2021. 344 с.
12. Сідельникова Л. Теоретико-організаційні доміанти податкового адміністрування в системі державного податкового менеджменту. *Економіка та суспільство*. 2020. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2020-22-59>
13. Тимошенко О. В., Гудзь Т. П. Аналіз стійкості державних фінансів України. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. 2019. № 4 (95). С. 48-58.
14. Хомутенко А.В. Системні атрибути та структурні викривлення управління державними фінансами України. Науковий погляд: економіка та управління. 2019. № 2 (64). URL: http://scientificview.umsf.in.ua/archive/2019/2_64_2019/21.pdf
15. Мороз Е. Г. Податковий менеджмент : навч. посібник. [Електронне видання]. Рівне : НУВГП, 2020. 412 с.
16. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. № 2755-VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>
17. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. № 2456- VI. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17>

18. Купчак М. Я., Саміло А. В. Податковий менеджмент. Навчальний посібник. Львів, 2020. 185 с.
19. Митний кодекс України. Закон України № 92-IV(92-15) від 11 липня 2002 року зі змінами та доповненнями. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.
20. Лушко С. М., Чернюк Т., І. Персональний податковий менеджмент: теоретичні аспекти та практична реалізація. *Modern Economics*. 2023. № 38(2023). С. 63-68. DOI: <https://doi.org/10.31521/modecon.V>

Бюджетний процес та казначейська справа

1. Білик О. І., Хім М. К. Навчальний посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2021. 340 с.
2. Бюджетний кодекс України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> .
3. Бюджетна система : навч. посібн. Наталія Проць. Луцьк : Вежа- Друк, 2019. 268 с.
4. Бюджетна система України: навчальний посібник в схемах і таблицях / С. В. Качула, Г. Є. Павлова, Л. В. Лисяк, Добровольська О.В., Л. І. Катан. Дніпро: Монолит, 2021. 332 с.
5. Голинський Д. Ю., Шиманська І. О. Проблеми та шляхи вдосконалення казначейського обслуговування державного і місцевих бюджетів України. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. 2017. Випуск 12. Ч. 2. С. 169–172.
6. Гузар Б. С. Бюджетний контроль як складова бюджетного менеджменту та напрями його удосконалення. *Економіка та держава*. 2021. № 7. С. 66 – 70.
7. Заборовець К. Г. Методика організації виконання бюджетів. *Інвестиції: практика та досвід*. 2018. № 19. С. 62–66.
8. Проць Н. В. Бюджетний процес та казначейська справа: конспект лекцій. Луцьк: Волинський національний університет імені Лесі Українки, 2022. 182 с.
9. Казначейська система: підручник / за наук. ред. д. е. н., проф. А. І. Крисоватого, д. е. н., проф. О. П. Кириленко, Т. Я. Слюз. Тернопіль: ЗУНУ, 2020. 364 с.
10. Офіційний сайт Державної Казначейської служби України. URL: <http://treasury.gov.ua/main/uk/index>
11. Офіційний сайт Державної податкової служби України. URL: <http://tax.gov.ua/>.
12. Stashchuk, O., & Prots, N. Проблеми і перспективи здійснення бюджетного контролю публічних закупівель в Україні. *Економічний часопис Волинського національного університету імені Лесі Українки*. 2021. № 2(26). С. 79–86. <https://doi.org/10.29038/2786-4618-2021-02-79-86>
13. Ватаманюк-Зелінська У.З., Ситник Н.С., Стасишин А.В., Круглякова В.В. Бюджетний менеджмент: навчальний посібник. Л.: Видавництво «Магнолія», 2021. 511 с.
14. Мартинюк О. А. Формування сучасної моделі бюджетного менеджменту. *Агросвіт*. 2020. № 4. С. 15-20.

15. Покинъчереда В. В., Копняк К. В. Організація аудиту ефективності управління державним боргом. Ефективна економіка. 2020. № 4. URL:<http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=7793>

16. Білик О. І., Хім М. К. Навчальний посібник. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2021. 340 с.

17. Бюджетний менеджмент : підручник. В 2 ч. / В.О. Онищенко, С.В. Онищенко, А.Ю. Бережна, О.М. Філонич ; за ред. В.О. Онищенка. К. : Знання України, 2023. Ч. 2. 799 с.

18. ачула С. В. Бюджетний менеджмент в схемах і таблицях : навч. посіб. / С. В. Качула, Л. В. Лисяк, О. В. Добровольська ; Дніпровський держ. аграр.-екон. ун-т. Дніпро : Монолит, 2022. 200 с. URL: <http://dspace.dsau.dp.ua/jspui/handle/123456789/6452>

19. Казначейська система : підручник / О. П. Кириленко, П. С. Гринчишин, З. М. Лободіна [та ін.] ; за наук. ред. А. І. Крисоватого, О. П. Кириленко, Т. Я. Слюз. Тернопіль : ЗУНУ, 2020. 363 с.

20. Гончаренко Н. Г. Роль та значення казначейського обслуговування в роботі фінансового господарства військових частин національної гвардії України. *Ефективна економіка*. 2022. № 1. DOI: [10.32702/2307-2105-2022.1.77](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2022.1.77)

Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємства

1. Ареф'єва О.В. Адаптивне управління підприємствами в умовах неотехнологічного відтворення: монографія / за ред. Ареф'євої О.В. К.: НАУ, 2020. 260 с

2. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємств : навчальний посібник / Л. А. Костирко та ін. Сєверодонецьк : Вид-во СНУ ім. В. Даля, 2019. 466 с.

3. Костирко Л. А., Кукса І. М. Пріоритети формування механізму вартісно-орієнтованого управління фінансами підприємств. Часопис економічних реформ. 2018. № 2. С. 58–65.

4. Стащук О. В. Сучасна парадигма фінансової безпеки акціонерних товариств: монографія. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 398 с.

5. Стащук О. Вартісно-орієнтоване управління фінансами підприємства. *Економіка та суспільство*. 2022. № 42. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-42-62>

6. Epstein M.J., Manzoni J.F. The Balanced Scorecard and Tableau De Bord: A Global Perspective on Translating Strategy into Action. – https://flora.insead.edu/fichiersti_wp/inseadwp1997/97-82.pdf

7. Towards Integrated Reporting – Communicating Value in the 21st Century / Discussion Paper IIRC [Electronic resource]. It is access Mode: <http://www.theiirc.org/the-integrated-reporting-discussion-paper/>

8. Іоргачова М. І., Ковальова О. М., Коцюрубенко Г. М. Вартісно-орієнтоване управління в системі корпоративного управління компанією. *Економіка та держава*. 2020. № 5. С. 111–115. DOI: [10.32702/2306-6806.2020.5.111](https://doi.org/10.32702/2306-6806.2020.5.111)

9. Гордієнко Н.І., Гордієнко Т.В., Азарова Т.В. Вартісно-орієнтований підхід до діагностики рівня економічної безпеки підприємства на основі моделі EVA. *Економіка і суспільство*. 2019. Вип. 20. С. 168—172.

10. The independent strategy consulting boutique – Stern Stewart & Co. URL: <http://www.sternstewart.com>

11. Ільчук, В. П., Чут, М. А., & Штирхун, Х. І. (2021). Механізм вартісно-орієнтованого управління фінансами промислових підприємств. Проблеми і перспективи економіки та управління, (2(22)), 101–116. вилучено із <http://ppeu.stu.cn.ua/article/view/219404>

12. Kovalchuk A.M., Safonik N.P. Zaliznyuk V. P. Strategic management of adaptation of enterprises innovation activity of to the conditions of the sustainable development. Economics, management and administration in the coordinates of sustainable development: Scientific monograph. Riga, Latvia: Baltija Publishing, 2021. pp. 679-692. DOI: 10.30525/978-9934-26-157-2-37.

13. Kuzior A, Arefieva O, Kovalchuk A, Brożek P, Tytykalo V. Strategic Guidelines for the Intellectualization of Human Capital in the Context of Innovative Transformation. Sustainability. 2022; 14(19):11937. DOI: 10.3390/su141911937

14. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства. Економічні студії. 2020. Випуск 1 (27). С. 146 – 151.

15. Сімкова Т.О., Борисюк І.О. Формування системи управління ресурсним потенціалом транспортного підприємства. Інфраструктура ринку. 2020. №43. DOI: 10.32843/infrastruct43-21.

16. Ковальчук А. М., Сафонік Н. П., Карпенко І. О. Особливості формування економічного потенціалу підприємства із позицій його іміджу в умовах адаптації до змін. Бізнес Інформ. 2021. №11. С. 287–293. DOI: 10.32983/2222-4459-2021-11-287-293

17. Ковальчук А.М., Копча Ю.Ю. Сучасні передумови розвитку підприємств машинобудування в реаліях неоіндустріального суспільства. Економічний вісник Дніпровської політехніки. 2021. №2 (74). С. 115-125

18. Економіка і бізнес: підручник / за ред. д.е.н., проф. Л. Г. Мельника, д.е.н., проф. О. І. Карінцевої. Суми: Університетська книга, 2021. 316 с.

19. Економічна діагностика : підручник / В. Л. Дикань, І. В. Токмакова, В. О. Овчиннікова та ін. Харків: УкрДУЗТ, 2022. 284 с.

20. Ареф'єва О. В., Сафонік Н. П., Кривенко Є. А. Фактори інноваційного розвитку системи матеріально-технічного забезпечення підприємства в умовах неотехнологічного відновлення. ModernEconomics. 2021. № 30(2021). С. 13-20. DOI: 10.31521/modecon.V30(2021)- 02.

Ринок фінансових послуг

1. Арутюнян С.С., Іоргачова М.І. Ринок фінансових послуг: навч. посіб. Харків: «Діса плюс», 2020. 312 с.

2. Долінський Л. Б. Кредитно-інвестиційна діяльність банківських установ: теорія, методологія, практика : монографія. Чернігів : ЧНТУ, 2019. 390 с.

3. Європейський центральний банк : Офіційний сайт. URL: <http://www.ecb.europa.eu/euro/intro/html/map.en.html>

4. Про страхування : Закон України від 07.03.1996 № 85/96-ВР (в ред. Закону від 04.10.2001 № 2745-III, із змін. і допов.). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80#Text>

5. Про цінні папери та фондовий ринок : Закон України № 3480-IV //

Відомості Верховної Ради України. 2006. № 31. Ст. 268 (із змін. і допов.)

6. Сич Є.М., Ільчук В.П., Гавриленко Н.І. Ринок фінансових послуг. Навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2017. 428 с.

7. Слав'юк Н. Р., Глущенко С. В. Ринок фінансових послуг : навч. посіб. Київ : НаУКМА, 2022. 206 с.

8. Закон України «Про кредитні спілки» від 20 грудня 2001 року, м. Київ, №2908-III. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2908-14/page>.

9. Закон України «Про Національний банк України» від 20 травня 1999 року, м. Київ. № 79-XIV. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/679-14>

10. Національний банк України: Офіційний сайт. URL: www.bank.gov.ua.

11. Офіційний сайт Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку. Електронний ресурс. URL: <https://www.nssmc.gov.ua/>

12. Онищенко В. О., Завора Т. М. Ринок фінансових послуг: навчальний посібник. Полтава: ПолНТУ, 2017. 409 с.

13. Офіційний сайт Міністерства фінансів України. URL: www.minfin.gov.ua.

14. Офіційний сайт «Фондової біржі ПФТС». URL: www.pfts.com.ua

15. Бороденко, Т., Буряченко, А., & Гапонюк, М. (2023). ДІЯЛЬНІСТЬ НЕБАНКІВСЬКИХ ФІНАНСОВИХ УСТАНОВ НА РИНКУ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ . *Економіка та суспільство*, (57). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-57-4>

16. Агапова В. Курс на прозорість та надійність: що змінить новий закон про кредитні спілки. Економічна правда. 2023. URL.: <https://www.epravda.com.ua/columns/2023/08/31/703771/>

17. Огляд небанківського фінансового сектору, серпень 2023 року. URL.: <https://bank.gov.ua/ua/news/all/oglyad-nebankivskogo-finansovogo-sektoru-serpen-2023-roku/>

18. Дребот Н. П., Танчак Я. А., Миколишин М. М. Тенденції розвитку небанківських фінансових установ на ринку фінансових послуг України. Науковий вісник НЛТУ України. 2020. № 30(1). С. 109-114. <https://doi.org/10.36930/40300119>

19. Буга Г.С. Забезпечення безпеки у сфері діяльності небанківських фінансових установ в Україні: адміністративно-правові засади : монографія. Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. 404 с.

20. Shala A., Perri R. Regulatory barriers for fintech companies in Central and Eastern Europe. *Eastern Journal of European Studies*. 2022.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Складання вступного іспиту зі спеціальності здійснюється у формі комп'ютерного тестування. Оцінка знань вступників здійснюється за бальною системою. Кожен варіант тестів складається із 40 завдань, правильна відповідь на кожне з яких оцінюється максимально 2,5 балів.

Усі тестові завдання є однакового рівня складності. Максимальна кількість балів, які вступник може отримати за комп'ютерним тестуванням зі спеціальності становить 100 балів.

Конкурсний бал вступника оцінюється за шкалою від 100 до 200 балів. Результати виконання завдань дозволяють виявити один із таких рівнів підготовки вступника:

- 1 рівень (високий): 200 – 180 балів;
- 2 рівень (середній): 179 – 160 балів;
- 3 рівень (достатній): 159 – 140 балів;
- 4 рівень (низький): 139 – 100 балів.

Виконання завдань вступного іспиту зі спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок передбачає необхідність неухильного дотримання норм та правил академічної доброчесності відповідно до Кодексу академічної доброчесності Волинського національного університету імені Лесі Українки (<http://surl.li/cqlng>). За порушення зазначених норм та правил вступники в аспірантуру притягаються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства.

Голова предметної комісії

Олена СТАЩУК

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Олег ДИКИЙ